

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ΄.

Η ΔΙΑΖΕΥΣΙΣ ΚΑΙ Η ΣΥΖΕΥΣΙΣ

Παράλληλος ὅμως πρὸς τὴν ἐκλαμπρον ταύτην
Γυναῖκα τὴν οὕτω ἐξαισίως συμβολίζουσιν τὸν
θρίαμβον καὶ τὴν δόξαν τῆς ἀγνῆς ψυχῆς ἀτο-
μικῶς, τῆς ἀγνῆς Ἐκκλησίας κοινωνικῶς, περι-
γράφεται ἡμῖν καὶ ἕτερα Γυνὴ ἐκλελυμένη, κα-
θημένη ἐπὶ τῶν ἑπτὰ λόφων τῆς ἀμαρτίας καὶ
ἐν ἐπιμιξίᾳ διατελοῦσα πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς
Γῆς ὃ ἐστὶ παραδεδομένη εἰς τὰς παρακελεύσεις
τῆς ὕλης καὶ τὰς νεκρὰς ιδέας τοῦ ἐξωτερικοῦ
πολιτισμοῦ· τοιαύτη ἀτομικῶς εἶνε ἢ διεστραμ-
μένη καὶ ὑλόφρων ψυχὴ, κοινωνικῶς δὲ ἢ φαύλη
καὶ κοσμολάτρις Ἐκκλησία. Ἡ ἱστορία τῆς
Ἐκκλησίας πράγματι εἶνε διὰ τὴν συνολικὴν
κοινωνίαν ὅ,τι ἡ ἱστορία τῆς ψυχῆς διὰ τὸ ἄτομον.
Ἡ ἐποχὴ ἀφ' ἧς ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ ἐκπίπτῃ

Ἡ ἐποχὴ ἀφ' ἧς ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ ἐκπίπτῃ τουτέστι νὰ μὴ δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐντέλειαν εἰς ἣν ἔφθانون οἱ προγενέστεροι αὐτοῦ, ἡ ἐποχὴ ἐκείνη περιέκλειεν ἄτομα ἅτινα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δὲν ἐξέπεσαν. Ὁ αἰὼν τοῦ Ἀδάμ ἦτο ὁ ἐντελεστάτος εἰς ὃν ἔφθασεν ὁ ἄνθρωπος. Βραδύτερον ἡ δύναμις τοῦ τελειοποιοῦσθαι ἠλαττώθη ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Εἰς τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον πρέπει νὰ θέσωμεν καὶ τὴν ἐντελεστάτην βαθμίδα τῆς Ἐκκλησίας ἣτις ἔκτοτε ἐγένετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀτελής. Εἰς τὴν βαθμίδα ἐκείνην εἶχε φθάσει δι' ἐξελίξεως ὅπως καὶ ἡ ἀτομικὴ ψυχὴ. Ὁ νόμος τῆς ἐξελίξεως βοηθεῖ ἡμᾶς νὰ κατανοήσωμεν ὅτι ὑπῆρξε ποτε ἔμβρυον Ἐκκλησίας ὅπως ὑπῆρξεν ἔμβρυον ψυχῆς.

Ἐν τῇ ἐσωτερικῇ φιλοσοφίᾳ ἡ ἔννοια τῆς ἐξελίξεως ταυτίζεται μέχρι τινος μετὰ τῆς ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φιλοσοφίᾳ ἣτις ἀποδίδει τὴν δύναμιν τῆς ἐξελίξεως εἰς τὴν ὕλην αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν τοῦθ' ὅπερ εἶνε ἀνεξήγητον, ἀλλ' ἡ ἐσωτερικὴ φιλοσοφία ἐξηγεῖ τὴν ἐξέλιξιν διδάσκουσα ὅτι ὁ ἐνοικῶν

σπινθήρ τῆς ζωῆς καὶ τῆς συνειδήσεως θέτει τὴν ὕλην εἰς κίνησιν. Οὕτω καὶ ἡ Κοινωνία δὲν ἐξελίσσεται εἰμὴ ἂν ἐντὸς αὐτῆς ὑπάρχη πυρὴν τις μὲ τὴν συναίσθησιν τοῦ ἐξελίσειν τὸ περιέχον αὐτόν. Πολλάκις δρᾶξ ἀτόμων ποθούντων πρόοδον ἀποτελεῖ τὴν μόνην πηγὴν τῆς κοινωνικῆς προόδου. Ἡ δρᾶξ αὕτη πράγματι εἶνε ὁ μοχλὸς τῆς Κοινωνίας. Οὕτω δυνάμεθα νὰ διαισθανθῶμεν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Ἐκκλησία ἦτο ἔμβρυον ἔπειτα ἐποχὴν καθ' ἣν ἀνεπτύχθη μέχρι πλήρους κοινωνικῆς ἰσορροπίας καὶ τέλος ἐποχὴν παρακμῆς καὶ καταστροφῆς τῆς ἰσορροπίας. Ἡ ψυχὴ ἔχει στιγμὰς ὑπερδιαυγείας καὶ κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας δυνάμεθα νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὰς ἀπωτάτας ταύτας ἐποχὰς, νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμβρύου ὑπὸ τοὺς εὐνοϊκωτάτους τῶν ὄρων, τὴν ἡλικίωσιν αὐτοῦ ἐν μέσῳ ἀμιάντου περιέχοντος, ἀπηλλαγμένου ὀδυνῶν καὶ σκότους. Δυνάμεθα νὰ παραστῶμεν μάρτυρες εἰς τὴν ἐπακολουθήσαν βαθμιαίαν ἔκπτωσιν. Ἀληθῶς ἡ μακραίων ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῆς ἰσορροπίας

μέχρι σήμερον ἐποχὴ—ἐποχὴ ἀποτελουμένη ὑπὸ ἀναριθμήτων χιλιετηρίδων ἀνθρωπίνων δεινῶν καὶ μαρτυρίου, εἰς τὴν διαίσθησιν ἡμῶν παρίσταται ὡς βραχυχρόνιος τις νόσος ἐπεισοδιακῶς ἐπελθοῦσα ἕνεκα ὀλιγωρίας. Ἀπέναντι τῆς βαθύτατης ἀρχαιότητος ἣτις προηγήθη καὶ τοῦ ἀπείρου μέλλοντος ὅπερ ἡ διαίσθησις βλέπει, ἡ μεσολαβήσασα ἐποχὴ τῆς νόσου φαίνεται παρενθεσις. Πιθανὸν ἡ ἀνθρωπότης νὰ ὑποστῇ καὶ ἄλλας τοιαύτας παρενθέσεις διότι μέχρις οὗ καταστῇ θεῖος ὁ ἄνθρωπος ὑπόκειται εἰς ταλαντεύσεις καὶ διακυμάνσεις. Ἀρκεῖ ἐντούτοις νὰ συνεργάζεται μὲ τὸ ἐνδότερον πνεῦμα ὅπως ἡ ἡμέρα ἐκάστοτε διαδέχεται τὴν νύκτα καὶ οὕτω τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀνθρωπίνης τελειοποιήσεως συντελῆται. Ἡ νύξ εἰς τὴν ὁποῖαν ὀλοὲν εὐρισκόμεθα πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸ τῆς ἀνατελλούσης νέας ἡοῦς τῆ συνεργείᾳ τῆς ἀτομικῆς θελήσεως ἐκάστου μετὰ τῆς θελήσεως τοῦ συνόλου. Ἄνευ συνεργασίας τοιαύτης ἡ ἀνθρωπότης θὰ διετέλει εἰς νύκτα αἰωνίαν. Ἄνευ τῆς συζεύξεως τῶν δύο διαζευ-

χθέντων στοιχείων, τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος, ἡ μοίρα ἡμῶν θὰ ᾔητο ἔσαι κοιλάς δακρύων, ἀγωνίας καὶ αἵματος.

Θὰ ἐρωτήσῃ τις ἴσως πῶς ἐγένετο ἡ διάζευξις καὶ πῶς θὰ γίνῃ ἡ σύζευξις τῶν δύο στοιχείων; Ἰκανὰ ἤδη ἐλέχθησαν ἀνωτέρω πρὸς ἀπάντησιν ἀλλὰ δὲν εἶνε περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅτι ἡ ἀμαύρωσις τῆς διαισθήσεως εἶνε ἡ αἰτία τῆς διάζεύξεως ὅπως αἰτία τῆς συζεύξεως ἔσται ἡ διαφώτισις καὶ ἰσχυροποιήσις τῆς διαισθήσεως. Ταύτης ἀμαυρουμένης προτιμᾶται ἡ μορφή ἀντὶ τῆς ψυχῆς τῶν πραγμάτων ἐπομένως πρυτανεύει εἰδωλολατρεία ἣτις συνεπάγεται αἱματοχυσίαν, ἐγωϊσμόν καὶ βίαν διότι ἐπικρατεῖ ἡ πίστις ὅτι τὰ πάντα δεόν νὰ ἐξυπηρετῶσι τὸ σῶμα ἀντὶ πάσης θυσίας. Θυσίας ἐμψύχων ὄντων πρὸς τροφήν τοῦ σώματος· θυσίας τῆς ἀγάπης χάριν τοῦ ἐγωϊσμοῦ. Ἡ τρυφερότης ἔκτοτε ὑποχωρεῖ ἐνώπιον τῆς βίας. Τὸ θῆλυ ἐνώπιον τοῦ ἄρρενος. Ἄλλ' ἀναστρεφομένων τῶν ὄρων τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα ἐπιτευχθήσεται καὶ ὁ αἰὼν ἐν ᾧ

ζῶμεν παρέχει ἰκανὰ σημεῖα τῆς συντελουμένης ὀλοῦν ἀναστροφῆς. Ἡ ψυχολογικὴ κίνησις ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ, ὁ συμβολισμὸς ἐν τοῖς γράμμασιν, ἡ ἐγκατάλειψις τῆς ἀρχῆς ὅτι τὸ χρῆμα εἶνε τὸ πᾶν, ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, ἀποτελοῦσιν αὐτόχρημα σταυροφορίαν κατὰ τῆς εἰδωλολατρίας δηλαδὴ τῆς εἰς τὸν ἐξωτερικισμὸν ἀφοσιώσεως. Ἄφ' ἑτέρου τὸ πρὸς ἀνύψωσιν τῆς γυναικὸς κίνημα εἶνε ἀνεπίγνωστος ἀνομολόγησις ὅτι τὸ θῆλυ συστατικὸν τῆς κοινωνίας δεῖν νὰ λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ ὡς ἐπικρατέστερον καὶ θειότερον τοῦ ἄρρενος. Τρίτον ἢ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπεκτεινομένη πανταχοῦ ἀποστροφή πρὸς τὴν αἱματοχυσίαν, πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ βασανιστήρια χάριν δῆθεν πειραμάτων, πρὸς τὴν σφαγὴν τῶν ζώων χάριν δῆθεν τροφῆς, ἀποτελοῦσι προσπάθειαν πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν βασιλείαν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης. Οὕτω, ὅπως ἀπὸ εἰδωλολάτρου ὁ ἄνθρωπος ἐγένετο φονεὺς τοῦ ἀδελφοῦ του, ἀπὸ πνευματολάτρου θὰ γίνῃ φίλος τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὁ πολιτισμὸς μας, ὅστις ἐδρά-

ζεταὶ ἐπὶ τῆς βίας καὶ τοῦ δόλου ὅπως ἡ εἰκὼν τοῦ ἐνυπνίου τοῦ Ναβουχοδονόσορ ἐδράζεται ἐπὶ σιδήρου καὶ ὀστράκου, θὰ παταχθῆ ὑπὸ τοῦ ἐπερχομένου λίθου τῆς πνευματικότητος καὶ θὰ συντριβῆ γινόμενος «ὡσεὶ κονιορτὸς ἀπὸ ἄλωνος θερινοῦ» καὶ «ὁ λίθος ὁ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἄνευ χειρῶν διασχισθεὶς» γενήσεται «ὄρος μέγα» καὶ πληρώσει «πᾶσαν τὴν γῆν». (Δαν. γ'. 35)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ΄.

Η ΠΛΑΣΤΙΓΕ

Ο ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς δύναται νὰ ἐξομοιωθῆ πρὸς πλάστιγγα ἧς τὴν κλίσιν ἔνθεν ἢ ἔνθεν ἀποφασίζει ἡ θέσις τῆς θελήσεως. Ἡ κεντρικὴ θέλησις τοῦ συστήματος, ἵνα ὁ ἄνθρωπος ᾖ ἰσόρροπος καὶ ἄρτιος, πρέπει νὰ ἐδρεύῃ ἐν τῇ ψυχῇ τουτέστιν ἐγγύτερον εἰς τὸ πνεῦμα ἢ εἰς τὸ σῶμα· ἄλλως ἐὰν ἐδρεύῃ ἐγγύτερον εἰς τὸ σῶμα, ὅπως συμβαίνει σήμερον παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἐσωτερικὸς κόσμος—ὁ παράδεισος—ἀποκλείεται κατισχύοντος τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ὃν ὀλοὲν βλέπομεν καὶ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ ὁποίου στενάζομεν. Δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἢ μετάθεσις τῆς θελήσεως ἀπὸ τῆς ψιλλῆς διανοίας εἰς τὴν πεφωτισμένην καρδίαν ἢτοι ψυχὴν, ὅπως ἡ πλάστιγγὲς ἐπαναλάβῃ τὴν ἰσορροπίαν της. Ἡ ψυχὴ τότε

ἀναλαμβάνει τὸ κράτος τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, τοῦ σώματος ἀπλῶς ὑπηρετοῦντος αὐτήν. Ἡ διάνοια καὶ ὁ λόγος εἰ καὶ ἀπετέλεσε τὸ μεταίχμιον μεταξύ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνθρώπου, πράγματι δέον νὰ ταχθῶσιν εἰς τὸν ἐξωτερικὸν καὶ ὁ λόγος βεβαίως ἀποτελεῖ τὴν εὐγενεστέραν βαθμίδα αὐτοῦ. Θὰ φανῆ ἴσως παράδοξον ὅτι ὁ λόγος ἐφ' ᾧ τόσῳ ἐσυνειθίσαμεν νὰ σεμνυνώμεθα τάσσεται κατωτέρω ἄλλων λειτουργιῶν τῆς ἀνθρωπίνης συστάσεως. Ἐν τούτοις τοῦτο εἶνε ἀλήθεια ἣν καὶ ἡ ἐξωτερικὴ φιλοσοφία ἤρξατο νὰ ἀνομολογῇ. Ἡ νεωτέρα ψυχολογικὴ Ἐπιστήμη διακρίνει ἀνεξάρτητον καὶ ἀνωτέραν φύσιν εἰς τὰς ψυχικὰς ἡμῶν δυνάμεις. Ἡ ὑπὸ τῶν νεωτέρων ψυχολόγων γενομένη διαίρεσις τοῦ νοῦ εἰς ἀντικειμενικόν, οὐ ἀνωτάτη ἔκφρασις εἶνε ὁ λόγος, καὶ εἰς ὑποκειμενικόν οὐ κύριον ὄργανον εἶνε ἡ διαίσθησις * ἐλέγχει οὐ μικρὰν ἀντίληψιν τῶν θεμελιωδῶν βάσεων τῆς ἐσωτερικῆς

* The Law of Psychological Phenomena by Hudson. 1893

φιλοσοφίας. Ὁ λόγος ἐν συνδυασμῶ μετὰ τῆς διαισθήσεως ἐξασφαλίζει τὴν ἀρτιότητα τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ ἄρρεν ἐκτελοῦν, σὺν τῷ θήλει ἐμπνέοντι ἀποτελοῦσι τὸν πλήρη ἄνθρωπον. Ἡ τοῦ συνδυασμοῦ τούτου ἐπίτευξις εἶνε ἀκριβῶς ἐκεῖνο ὅπερ ἡ θρησκεία ἀποκαλεῖ σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Ὅτι ὁ ἐσωτερικὸς ἄνθρωπος πρέπει νὰ κατισχύσῃ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἔπεται ἐκ τῆς ἀληθείας ὅτι ὁ ἐξωτερικὸς ὑπόκειται εἰς φθορὰν ἐνῶ ὁ ἐσωτερικὸς εἶνε μόνιμος ἅτε ἀνήκων εἰς τὴν ἀφθαρτον οὐσίαν τοῦ κόσμου οὐ τὸ ὄρατὸν μέρος εἶνε ἀπλῆ ἐξαντικειμένωσις μὴ προσωρισμένη νὰ διαρκέσῃ ἐπέκεινα ὁρίου διαγραφομένου ὑπὸ τῶν νόμων τῆς ὕλης. Ἡ ψυχὴ εἶνε ἀθάνατος ἐὰν κλίνη πρὸς τὰ ἔνδον ἀλλ' εἶνε θνητὴ ἐὰν κλίνη πρὸς τὰ ἔξω· ἀθάνατος ἐὰν ὑπέικῃ εἰς τὸ Πνεῦμα, θνητὴ ἐὰν ὑπέικῃ εἰς τὸν Νοῦν. Ἡ φύσις αὐτῆς εἶνε τοιαύτη ὥστε πρέπει πάντοτε νὰ ὑπέικῃ που *

* Δύναται ν' ἀναγραφῇ ὡς ἕξιον ἐνδιαφέροντος ἐν συναφείᾳ πρὸς τὴν ἀνατέλλουσαν Ἐσωτερικὴν Φιλοσοφίαν ἢ θεω-

καὶ δὲν ἔχει ἢ νὰ ἐκλέξῃ ὡς δικτάτορα αὐτῆς μεταξὺ τῶν δύο ἢ τὸ Πνεῦμα ἢ τὸν Νοῦν. Ὁ Νοῦς ἀπαιτῶν αὐτὸς τὸ κράτος ἐπιφέρει πτώσιν διότι καταστρέφει τὴν μεταξὺ πνεύματος καὶ ψυχῆς ἐπικοινωνίαν παραχωρῶν ὅμως τὴν ἑαυτοῦ διεύθυνσιν εἰς τὰς λειτουργίας τῆς ψυχῆς διευκολύνει αὐτὴν νὰ στραφῇ πρὸς τὸ Πνεῦμα δι' ὁδηγίαν καὶ ὑπαγόρευσιν. Ἡ suggestion πρέπει νὰ ἔργεται ὄχι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἐὰν θέλωμεν νὰ προοδεύωμεν καὶ ἐξελισσώμεθα ἐπ' ἄπειρον, ἄλλως προσκρούομεν εἰς τὸ πεπερασμένον καὶ πίπτομεν. Ἀλλ' ἡ παραχώρησις τοῦ κράτους εἰς τὸ θῆλυ ἵνα ἐντεῦθεν παραχωρηθῇ εἰς τὸ Πνεῦμα δὲν εἶνε ἔργον εὐκόλον. Ἐν πρώτοις ἀπαιτεῖται πείρα καὶ ἡ πείρα ὑποθέτει δοκιμασίας καὶ παθήματα. Ἐπειτα ἵνα

ρία τῆς suggestion ἦν ἢ ἐν Νανσῦ τῆς Γαλλίας ψυχολογικῆ Σχολῆ ἀγγέλει ὡς θεμελιώδη νόμον τῶν φαινομένων τοῦ ὑπνωτισμοῦ διατυποῦσα αὐτὸν διὰ τοῦ ἀξιώματος ὅτι «ἡ ὑποκειμενικὴ διάνοια ὑποβάλλεται πάντοτε εἰς ἀλλότριον κράτος διὰ τῆς suggestion».

ἀναπτυχθῆ ἢ διαίσθησις, πρέπει νὰ γίνῃ πλήρης καὶ προσήκουσα χρῆσις τῶν γνώσεων τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου. Τὸ κράτος ὅπερ ὁ λόγος καλεῖται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν διαίσθησιν, πρέπει νὰ εἶνε ἀληθές κράτος ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου— κράτος ὅπερ ἀπέκτησε δι' ἐρρωμένων προσπαθειῶν ἐν εἰλικρινεῖ ἐπιζητήσει πάντοτε τοῦ ἀληθοῦς τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, ἐφ' ὅσον ἡδύνατο νὰ διακρίνῃ αὐτά. Τὸ ἄρρεν μέρος τῆς ἀνθρωπίνης συστάσεως, ὡς παλαιότερον πρέπει νὰ παρασκευάσῃ τὸ ἔδαφος ὅπως τὸ θῆλυ ἐργόμενον διευθύνῃ καὶ παρασκευάσῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Πνεύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ΄.

ΕΝΣΑΡΚΩΣΙΣ

Ἡ σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἱστορικοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, ἀλληγορεῖ τὴν δοκιμασίαν τοῦ τελείου ἀνθρώπου ἅμα καὶ τὴν σύζευξιν τοῦ ἄρρενος μετὰ τοῦ θήλεος, ἐν τῷ σημείῳ τοῦ σταυροῦ. Ἦν αὐτὴν σύζευξιν ἀλληγορεῖ ὡσαύτως καὶ ἡ ἡμισέληνος μετὰ τοῦ ἀστέρου τοῦ ἰσλαμισμού. Ὁ ἰσλαμισμὸς ἔπως καὶ ὁ χριστιανισμὸς εἶνε σύστημα συμβολισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ἀληθείας ὅτι ἡ θεία οὐσία ἐξ ἧς ὁ κόσμος ἐξεπορεύθη εἶνε ἄρρενος ἅμα καὶ θηλείας φύσεως, ὅτι ἐν τῷ διπτῷ αὐτῆς χαρακτῆρι εἶνε μία καὶ ἐνιαία ἐκδηλουμένη ὡς κόσμος διὰ τοῦ τρίτου αὐτῆς στοιχείου—τοῦ λόγου—ἐξαγγέλλοντος εἰς τὸν ἄνθρωπον τοὺς αἰωνίους Γονεῖς Του μεθ' ὧν συναποτελεῖ τριάδα. Ὁ μέγας οὐτός

νόμος τῆς φύσεως ἀνευρίσκεται, ὡς τελευταία ἀνάλυσις πάσης μυθολογίας καὶ παντὸς θρησκευτικοῦ συστήματος, ἀρκεῖ μόνον νὰ προσέχωμεν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν ὑπόστασιν. Ὅτι τὸ ἀνθρώπινον ἄτομον εἶνε ἀναπαράστασις ἐν σμικρῷ τῆς λειτουργίας ταύτης τοῦ νόμου τοῦ Σύμπαντος κατενοήθη καὶ ὑπὸ τινων συστημάτων τῆς Ἐξωτερικῆς Φιλοσοφίας. Ἡ θεωρία τῆς ἐξέλιξεως ἀποτελεῖ ἑναρξίν κατανοήσεως τῆς ἀληθείας ταύτης, εἰ καὶ εἰσέτι ἡ ἐξωτερικὴ φιλοσοφία περιορίζεται εἰς τὰς ὑλικὰς συλλήψεις αὐτῆς. Ἡ ἐξέλιξις εἶνε ἐξακολουθητικὴ δημιουργία καὶ διατρέχει στάδια ἐξ ὧν τὰ σημαντικώτερα παρέστησαν ἡμῖν αἱ μυθολογίαι, καὶ αἱ θρησκείαι. Ἀληθῶς δὲ πᾶσα ἡ ἱστορία εἴτε γενικὴ εἴτε μερικὴ δύναται νὰ ἐξαγγείλη αὐτὰ εἰς τὸν ἐσωτερικῶς φιλοσοφοῦντα. Μία ἀπλή βιογραφία ἀτόμου τινος ἐμφαντικῶς δρόσαντος εἶνε ἰκανή, ἐσωτερικῶς μελετωμένη, ν' ἀποκαλύψῃ πολυτίμους ἀληθείας περὶ τῆς γενέσεως, αὐξήσεως καὶ παλιγγενεσίας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ἀλλὰ τὰ στά-

δια δι' ὧν διήλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀποτελοῦσι τὸν κατ'
 ἐξοχὴν πίνακα τῆς τροχιᾶς ἣν διαγράφει πᾶσα
 ψυχὴ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν κόσμον καὶ ἀπὸ
 τοῦ κόσμου εἰς τὸν οὐρανόν. Ἡ σταύρωσις εἶνε
 ἐκ τῶν ἀναποφεύκτων σταδίων. Οὐδεμία σω-
 τηρία ἄνευ σταυροῦ. Οὐδεμία δηλονότι ἐντέλεια
 ἄνευ δοκιμασίας καὶ ἄνευ συζεύξεως τοῦ ἄρρενος
 μετὰ τοῦ θήλεος. Δοκιμασία πράγματι εἶνε αὕτη
 καθ' ἑαυτὴν ἡ ἐνσάρκωσις τῆς ψυχῆς. Ἡ σὰρξ
 διὰ τῶν εἰδικῶν νόμων της καθίσταται ἐκπαιδευ-
 τήριον οὕτως εἰπεῖν τῆς ψυχῆς ὡς πρὸς τὰ ἀφο-
 ρῶντα τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον, ἀρκεῖ διὰ τῆς θε-
 λήσεως νὰ ἐπωφεληῖται τῶν μαθημάτων ἅτινα
 παρέχουσιν αὐτῇ τὰ παθήματα. Οὕτω ἐπωφε-
 λουμένη σώζεται, ἄλλως ἐνσαρκοῦται αὐθις καὶ
 αὐθις καὶ δύναται νὰ ἐνσαρκοῦται ἐπ' ἄπειρον
 ἐνόσω δὲν ἐπωφελεῖται ἐπαρκῶς τῶν παρεχομέ-
 νων αὐτῇ μαθημάτων· ἢ δύναται ν' ἀποσυντεθῇ
 ἐπὶ τέλους ἐὰν δὲν ἐπωφεληῖται ποσῶς. Οὕτω
 κληρὸς αὐτῆς ἔσονταί τὰ παθήματα ἄνευ τῶν
 μαθημάτων, τοῦθ' ὅπερ ἀληθῶς ἀποτελεῖ μα-

κραιώνα κόλασιν. Πρὸς ἀποφυγὴν αὐτῆς εἶνε ἐρριζωμένη ἐν τῇ ψυχῇ ἡ δίψα τῆς μαθήσεως—σημαντικὴ ψυχικὴ λειτουργία—διότι ἡ ψυχὴ γινώσκει ὅτι ἡ μάθησις καὶ ἡ πεῖρα εἶνε πολύτιμα εἰς αὐτὴν ἐφόδια. Ὅπου διορθῶ πιθανότητα ἐπιτεύξεως αὐτῆς σπεύδει καίπερ συναισθανομένη ὅτι ἡ ἐπίτευξις εἶνε μόνον δυνατὴ ἀντὶ θυσιῶν καὶ μόχθων, ἀλλ' ἐνθαρρύνει ἑαυτὴν λέγουσα: «Ὑπάρχει τροφὴ ἐκεῖ κάτω, σπεῦσον, σπεῦσον»· καὶ ὑπερορθῶ τὰς ἀναποσπάστους δοκιμασίας. Ἡ τοιαύτη δίψα ἐλκύει τὴν ψυχὴν εἰς ἐνσάρκωσιν ὅταν εὐρίσκεται ἄνευ σαρκὸς καὶ ἄνευ ἐπαρκοῦς μαθήσεως καὶ πείρας. Σπεύδει νὰ ἐνσαρκωθῇ καὶ τὴν πρὸς ἐνσάρκωσιν ὁρμὴν αὐτῆς ταύτην οἱ μύσται τῆς ἐσωτερικῆς φιλοσοφίας ὑπεσήμαναν διὰ τῆς φράσεως «ὑπάρχει σίτος ἐν Αἰγύπτῳ, κατήβηθι ἐκεῖ». Ἡ Αἴγυπτος πάντοτε συμβολίζει τὴν σάρκα ὁ δὲ σίτος τὴν πνευματικὴν τροφήν. Ἀλλ' ἐπὶ τῇ συναισθήσει ὅτι ὑπάρχουσι κίνδυνοι ἅμα καὶ θέλγητρα ἡ ψυχὴ ἀναφωνεῖ πρὸς ἑαυτὴν λέγουσα: «Ἀλλὰ πρόσεχε μὴ γίνῃς δούλη ἐν τῇ γῆ

τῆς διαμονῆς σου, μὴ ὑπηρετήσης τὰ εἰδωλα τῆς Αἰγύπτου ἵνα μὴ σὲ δεσμεύσωσιν οἱ δεσπότες αὐτῆς. Ἐγέρθητι νύκτωρ καὶ φύγε ἵνα μὴ καταναλωθῆς ἐν Αἰγύπτῳ, ἵνα μὴ γίνῃς ἕρμαιον τῶν ἀκρίδων καὶ τῶν ἑρπετῶν». Τοῦτο ὑπενθυμίζει τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν τῶν λωτοφάγων οἵτινες μεταναστεύοντες ἐκ τῆς πατρίδος των πρὸς ἀπόκτησιν γνώσεως καὶ πείρας εὐρίσκουσι γῆν διαμονῆς ἔνθα τρώγοντες λωτὸν λησμονοῦσι τὴν πατρίδα των καὶ ἐπὶ τέλος ἀποχαυνοῦνται. Κατὰ τῶν κινδύνων ὅμως τούτων προσέχουσα ἡ ψυχὴ τρέφεται καὶ ἀποκτᾷ τὴν πολύτιμον ἐκείνην ἔμπροσθεν πείρας ἣν καλοῦμεν Διαίσθησιν· διότι ἡ διαίσθησις εἶνε ἀδύνατος ἄνευ πείρας ὅπως ἡ γνῶσις εἶνε ἀδύνατος ἄνευ κόπου. Διὰ τῆς τοιαύτης πείρας καὶ μαθήσεως μετατίθεται ἡ θέλησις ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ἐσωτερικόν, ἐπιτυγχάνεται ἡ σύζευξις τοῦ ἄρρενος στοιχείου μετὰ τοῦ θήλεος καὶ οὕτω ἐξασφαλίζεται ἡ νίκη τῆς ψυχῆς ἀπαλαττομένης ἐφεξῆς ἀπὸ τῆς ἀνάγκης τῶν περαιτέρω ἐνσαρκώσεων. Ἐν ταῖς

δοκιμασίαις λοιπὸν καὶ ἐν τῇ συζεύξει τοῦ ἄρρε-
 νος μετὰ τοῦ θήλεος ἔγκειται ἡ νίκη· γίνεται δὲ
 ὀρθῶς τὸ νόημα τῆς διασήμεου φράσεως ἐκείνης :
 «ἐν τούτῳ νικᾷ» μεθ' ὅσα εἶπον περὶ τῆς συμ-
 βολικῆς σημασίας τοῦ σταυροῦ. Ἡ δοκιμασία
 διὰ τῶν ἐνσαρκώσεων καὶ ἡ σύζευξις τῶν δύο φύ-
 σεων διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἰσοζυγίου τῆς
 τετρακτύος, καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἀλάνθαστον
 καὶ ἰκανὸν νὰ ὑπάρχη ἐν ἀρτιότητι εἴτε ἄνευ σώ-
 ματος εἴτε προσλαμβάνων σῶμα κατ' ἀρέσκειαν.
 Ἄλλὰ τότε ἐνσαρκουῖται ὄχι ὡς μαθητῆς ἀλλ'
 ὡς διδάσκαλος ὅπως ἔπραξαν πολλοὶ ἐν οἷς ὁ μέ-
 γιστος πάντων Ἰησοῦς, ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸ ἀν-
 θρώπινον γένος καὶ ἐκ πόθου πρὸς διάσωσιν αὐτοῦ
 ἀπὸ τῆς πλάνης. Ἐν τῇ γεννήσει τοῦ Χριστοῦ ἐ-
 πανευρίσκομεν τὸν συμβολισμόν τῆς ἀνθρωπίνης
 τετρακτύος ἐρειδομένης ἐπὶ τῶν ταπεινοτάτων
 καὶ ὑψουμένης εἰς τὰ λαμπρότατα. Ἡ φάτνη ἀλ-
 ληγορεῖ τὸ σῶμα· ὁ δὲ χρυσὸς, ὁ λίβανος καὶ τὸ
 μύρον, ὡς προσφερόμενα ὑπὸ τῶν ἀπ' ἀνατολῶν
 ἐρχομένων μάγων ἱερογλυφοῦσι τὴν ἔννοιαν τοῦ

πνεύματος, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ, ἤτοι ἐνθουσιασμοῦ, διαυγείας καὶ κρίσεως—προσόντων τούτων πάντοτε ἐρχομένων ἀπὸ τοῦ φωτὸς τῆς προόδου, ἀπὸ τῶν ἐκεῖθεν τοῦ Εὐφράτου χωρῶν ἔνθα ἡ πηγή τῆς θείας θελήσεως. Πανταχοῦ εὐρίσκωμεν τὸν Εὐφράτην ὡς σύμβολον τῆς θελήσεως. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι οἱ βόες ὑπενθυμίζουν τὴν Δήμετραν καὶ ἀναφέρονται εἰς τὸ σῶμα.

Ἐκ τῶν ρηθέντων ἐπίσης κατανοεῖται καὶ ἡ ἀλληγορία τῆς ἀναστάσεως καὶ ἀναλήψεως. Παθὼν ὁ ἐσωτερικὸς ἄνθρωπος καὶ ταφείς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀναθρόσκει νικητῆς τοῦ θανάτου, ἀνέρχεται εἰς τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ σφαῖραν καὶ λαμβάνει τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ θέσιν ἐν τοῖς κόλποις τῆς γεννησάσης αὐτὸν θεότητος. Ἡ ἐν τῷ ἐξωτερικισμῷ ταφή * εἶνε στάδιον ἐν τῷ ὁποίῳ ὡς σύνολον ἡ ἀνθρωπότης ὅλοεν εὔρηται.

* Εἰς τὴν παρανόησιν τῶν παραστάσεων ταύτων ὀφείλεται τὸ ὀλέθριον ἔθος τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν. Οἱ χριστιανοὶ ὅπως καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐξέλαβον τὴν ταφὴν κατὰ λέξιν καὶ οὕτω περιῆλθε δυστυχῶς εἰς ἀχρηστίαν ἢ ἀποτέφρωσις ἧτις